

عنوان مقاله:

رفتارشناسی کاینات از دیدگاه مولانا

محل انتشار:

فصلنامه عرفان اسلامی، دوره 13، شماره 52 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 19

نویسندگان:

صمد عباس زاده گرجان - گروه زبان و ادبیات فارسی، واحد اردبیل، دانشگاه آزاد اسلامی، اردبیل، ایران.

محمد فرهنگند - گروه زبان و ادبیات فارسی، واحد اردبیل، دانشگاه آزاد اسلامی، اردبیل، ایران

خلاصه مقاله:

در جهان بینی مولانا آنچه بر «رفتار کاینات» تعبیری شود و به عنوان رفتار طبیعت و طبایع اشیا می شناسیم، «عادت خداوندی» است که بر اراده الهی جاری است و در حقیقت قضای الهی که همان برنامه خداوندی برای مدیریت عالم است، چون فرماندهی بر روی عادات نشسته است و آن ها را می گرداند. از دیدگاه مولانا درک لایه های زیرین و جان و مغز عالم حقیقت و حقیقت عالم، در گرو رمزگشایی و رازگشایی بطون عالم طبیعت می باشد و در این مقام است که احاطه ی خداوند بر عالم و حاکمیت او بر کاینات پرده از رخسار برداشته و حقیقت وجودی خود را نشان خواهد داد. چنین نگرشی نسبت به پدیده های عالم، در پاره ای از دآوری های واپسین که ما درباره ساختار عالم می کنیم، تاثیر گذار بوده، نسبت انسان را با خداوند، جهان هستی و انسان های دیگر مشخص می کند. در حقیقت آنچه در تبیین رفتارشناسی کاینات مورد نظر ماست، نه تبیین صور فلکی و اجرام آسمانی، بلکه فعل و انفعالات نهفته در عالم هستی است که از طریق مدیری محیط بر عوالم اداره می شود که در تاویل عرفانی آن، ماحصلی جز نیل آدمی به جان جهان ندارد. مولوی این کنش درونی هستی را عشق می داند و راه رهایی و جاودانگی را عاشقی می شناسد. از نظر مولانا خواست و مشیت الهی بر محور عشق می چرخد و زمانی که خود را با این کنش و کنش عظیم جهان هستی پیوند می دهیم از همه محدودیت های فردی و ظاهری رهایی می یابیم و به جان جهان می پیوندیم.

کلمات کلیدی:

خداوند، عشق، انسان، مولانا، رفتارشناسی و کاینات

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1311539>

